

OBRAČUNAVANJE DDV PRI FINANČNEM NAJEMU PO SPREMEMBI PREDPISOV

Pojasnilo DURS, št. 4230-21/2007, 25. 1. 2007

V zvezi z novo določbo 39. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost pojasnujemo:

1. Ali je ločeno izkazovanje stroškov financiranja pri finančnem najemu obvezno?

Nova določba petega odstavka 39. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06) predpisuje pogoje, pod katerimi davčni zavezanec pri finančnem najemu lahko izloči stroške financiranja iz osnove za obračun DDV. Davčni zavezanci imajo pri finančnem najemu možnost obračunavati DDV enako kakor doslej, to je od davčne osnove, ki vključuje vrednost dobavljenega blaga in stroške financiranja, ali pa v skladu z novo določbo pravilnika od davčne osnove, ki ne vključuje stroškov financiranja.

Na podlagi točke b drugega odstavka 6. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 117/06) se za dobavo blaga šteje tudi dejanska izročitev blaga po podlagi pogodbe o najemu blaga za določeno obdobje ali o prodaji blaga z odloženim plačilom, ki določa, da se ob normalnem poteku dogodkov lastništvo prenese najpozneje ob plačilu zadnjega obroka. Davčna osnova pri dobavi blaga v skladu s 36. členom ZDDV-1 vključuje vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je prejel ali ga bo prejel dobavitelj ali izvajalec od kupca, naročnika ali tretje osebe za te dobave.

Iz navedenih določb izhaja, da se pri finančnem najemu stroški financiranja, kadar niso izkazani ločeno, vključujejo v davčno osnovo dobavljenega blaga, zaradi česar se DDV obračuna od celotne vrednosti.

Nova določba petega odstavka 39. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (Uradni list RS, št. 141/06) pa daje davčnemu zavezancu možnost, da stroške financiranja izloči iz davčne osnove in obračuna DDV le od vrednosti dobavljenega blaga. Navedena določba pravilnika se glasi:

»V primeru finančnega najema blaga se stroški financiranja ne vštevajo v davčno osnovo, če so izkazani ločeno od vrednosti blaga.«

Tako pravilnik le predpisuje pogoj, pod katerim davčni zavezanec lahko izloči stroške financiranja iz davčne osnove.

Lizinška hiša, ki se bo odločila za ločeno izkazovanje stroškov financiranja v skladu s petim odstavkom 39. člena pravilnika, bo v pogodbah o finančnem najemu in izdanih računih ločeno izkazovala vrednost dobavljenega blaga in ločeno vrednost opravljene storitve financiranja.

2. Ali ločeno izkazovanje stroškov financiranja na podlagi petega odstavka 39. člena pravilnika pri finančnem najemu predstavlja davka oproščeni promet brez pravice do odbitka vstopnega DDV?

Davčni zavezanci, ki se pri finančnem najemu odločijo za ločeno izkazovanje stroškov financiranja in tako za obračunavanje DDV od davčne osnove, ki teh stroškov ne vključuje, morajo stroške financiranja obravnavati kot davka oproščeni promet, ki ne daje pravice do odbitka vstopnega DDV.

ZDDV-1 za finančne storitve predpisuje oprostitev plačila DDV v 4. a točki 44. člena, po kateri je dajanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki in posredovanje pri sklepanju

teh poslov ter upravljanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki, ko te storitve opravlja kreditodajalec oziroma posojilodajalec, oproščeno plačila DDV. Za finančne storitve ZDDV-1 določa »nepravo« oprostitev plačila DDV, kar pomeni, da davčni zavezanec, ki te storitve opravlja, nima pravice do odbitka vstopnega DDV od nabav za opravljanje te dejavnosti v skladu z določbami 63. člena ZDDV-1.

Z vidika odbitka vstopnega DDV torej lizinške hiše, ki ločeno izkazujejo stroške financiranja, različno obravnavajo nabave blaga in storitev, povezane z opravljanjem obdavčene dejavnosti (dobave blaga), in nabave, povezane z opravljanjem davka oproščene finančne dejavnosti.

Način odbitka vstopnega DDV pri davčnem zavezancu, ki opravlja davka oproščeno in obdavčeno dejavnost, določa 65. člen ZDDV-1. Lizinška hiša, ki zaradi ločenega izkazovanja stroškov financiranja izkazuje davka oproščeni promet finančnih storitev, lahko uporabi eno od možnosti, ki jo predvideva navedena določba.

Lizinška hiša lahko odbija DDV za obdavčeno in za davka oproščeno dejavnost, za katero ima pravico do odbitka DDV po dejanskih podatkih, če v svojem knjigovodstvu ali zunajknjigovodski evidenci zagotovi podatke o celotnem zaračunanem DDV (na prejetih računih in ob uvozu) in znesku DDV, za katerega se prizna pravica do odbitka. V tem primeru od nabav blaga in storitev, ki so povezane z opravljanjem obdavčenih dobav blaga, odbije celotni vstopni DDV, medtem ko ga od nabav, ki so povezane z opravljanjem davka oproščene finančne dejavnosti, ne odbije. Ker se nekatere nabave blaga in storitev nanašajo na obe dejavnosti, lizinška hiša, ki vstopni DDV odbija po dejanskih podatkih, določi delež odbitka od teh »splošnih« nabav na podlagi ključa oziroma merila, določenega v internih aktih.

Druga možnost pa je, da lizinška hiša določi znesek DDV, ki ga sme odbiti, z uporabo odbitnega deleža v skladu s 65. členom ZDDV-1 za celotno dejavnost. Za blago in storitve, ki jih davčni zavezanec potrebuje za transakcije, pri katerih DDV lahko odbije, pa tudi za transakcije, pri katerih ga ne sme odbiti, se lahko odbije samo tak delež DDV, ki se pripiše prvim transakcijam.

Ker se odbitni delež za tekoče leto začasno določi na podlagi podatkov o transakcijah v preteklem letu, lizinške hiše pa v preteklem letu v zvezi s finančnim najemom v davčnih evidencah niso izkazovale davka oproščenega prometa finančnih storitev, se začasni odbitni delež za leto 2007 določi v skladu z drugim stavkom petega odstavka 65. člena ZDDV-1. Ta določa, da odbitni delež, če v preteklem letu ni bilo takih transakcij ali če so bile v znesku neznatne, začasno določi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca o predvidenih transakcijah.